

FIȘA MĂSURII M3/2B

Denumirea măsurii: INSTALAREA TÂNĂRULUI FERMIER

Codul măsurii: M3/2B Tipul măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Această măsură va sprijini instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole. Procesul de instalare a tânărului fermier trebuie să fi început și încă să fie în curs de desfășurare în momentul în care tânărul fermier depune cererea de finanțare pentru accesarea sprijinului acordat prin intermediul acestei măsuri. Sprijinul acordat prin această măsură va contribui la îmbunătățirea managementului, la creșterea competitivității sectorului agricol și va susține procesul de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă. Această măsură va contribui la instalarea ca șefi/manageri ai exploatații a tinerilor fermieri rezidenți.

Susținerea unei astfel de măsuri este generată de tendința de îmbătrânire a forței de muncă în sectorul agricol, precum și de migrarea unei mari părți a forței de muncă tinere în străinătate și mediul urban, aspecte identificate ca urmare a analizei diagnostic și a analizei SWOT. De asemenea, la nivelul teritoriului s-a constatat un interes major pentru acest tip de investiții, existând un număr mare de beneficiari care constituie un model de bună practică pentru restul populației din teritoriu. Această măsură va contribui la susținerea familiilor tinere din mediul rural de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general. Prin acordarea posibilității de accesare a fondurilor se urmărește stimularea tinerilor fermieri ce dețin competențe să se stabilească în mediul rural, în special prin îmbunătățirea condițiilor de trai. Având în vedere și tendința de abandon a terenurilor agricole din zonele rurale, se urmărește și oferirea unei soluții pentru diminuarea dezechilibrelor socio – economice.

Punctele slabe și amenințările identificate ca urmare a analizei diagnostic și a analizei SWOT care au generat includerea acestei măsuri sunt:

- Nevalorificarea la nivel corespunzător a potențialului natural
- Poluarea solului și a mediului ca urmare a deversărilor necontrolate rezultate în urma activităților agricole
- Migrarea forței de muncă activă în străinătate și mediul urban
- Lipsa de pregătire a forței de muncă în domeniul agricol și non agricol
- Activități agricole desfășurate în cadrul unor exploatații mici și foarte mici ce au un nivel scăzut al productivității și eficienței economice
- Acces limitat la surse de finanțare
- Locuri de muncă puține
- Tehnologizare redusă în agricultură
- Exploatarea inadecvată a terenurilor agricole poate conduce la scăderea productivității
- Accentuarea tendinței tinerilor de a părăsi zona din cauza lipsei locurilor de muncă;
- Tendința de îmbătrânire a populației
- Lipsa inițiativelor pentru orientarea profesională a tinerilor, reconversie profesională

- Starea de insecuritate socială indusă forței de muncă de ezitățile restructurării economice;
- Proces de obținere a creditelor pentru dezvoltarea rurală anevoios
- Incapacitatea de a asigura cofinanțarea proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile

- Lipsa persoanelor calificate din câmpul muncii

Măsura contribuie la îndeplinirea obiectivului de dezvoltare rurală al Reg (UE) nr.

1305/2013, art.4: Favorizarea competitivității agriculturii Obiective specifice:

- Instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole

- Îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă

- Creșterea numărului de fermieri care încep pentru prima dată o activitatea agricolă ca șefi/manageri de exploatație

- Încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural de a se stabili în mediul rural

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art.19 (1) a)i) – Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2B) Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special a reînnoirii generațiilor, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013: mediu, climă și inovare.

Măsura va contribui la reducerea abandonului terenurilor agricole, stimulând tinerii fermieri să desfășoare o activitate agricolă sustenabilă. Se urmărește adaptarea la schimbările climatice prin reducerea vulnerabilității fermelor mici prin adaptarea la noile tehnologii moderne agricole. Prin sprijinul acordat se va încuraja instalarea tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole care să fie mai deschiși în adoptarea unor tehnici și procese inovatoare în sectorul agricol. Tinerii fermieri au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare. Sprijinul acordat exploatațiilor agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare, etc..

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M2/2A – Investiții în exploatații agricole și pomicole, M6/6A – Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M3/2B – instalarea tânărului fermier și Măsura M2/2A – Investiții în exploatații agricole și pomicole contribuie la P2 – Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

2. Valoarea adăugată a măsurii

Instalarea tânărului fermier va contribui la dezvoltarea teritoriului prin oferirea de oportunități de menținere a familiilor tinere în mediul rural, contribuind astfel la dezvoltarea zonei. Teritoriul Valea Șomuzului se confruntă cu migrarea forței de muncă activă în străinătate sau în mediul urban, cu o rată de sărăcie accentuată și cu posibilități reduse de accesare a finanțărilor în vederea dezvoltării zonei. Prin intermediul măsurii se

urmărește îmbunătățirea calității vieții din mediul rural din teritoriul Valea Șomuzului. De asemenea, prin sprijinul acordat micilor fermieri pentru instalare se urmărește și crearea de produse cu valoare adăugată care să corespundă cerințelor pieței. Valoare adăugată este generată și de cunoștințele actualizate ale fermierilor tineri, de capacitatea mai ridicată a acestora de adaptare la tehnologii noi, de găsirea unor soluții inovative la problemele existente. Având în vedere rata mare a șomajului identificată în teritoriu, și un număr mediu al salariaților scăzut, este necesară o măsură de susținere a tinerilor fermieri ca șefi/manageri de exploatații. De asemenea, instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri va contribui și la asigurarea unor bune practici în domeniu, conducând astfel la stimularea și a altor potențiali fermieri de a accesa finanțare pentru dezvoltarea unei afaceri în mediul rural. Având în vedere că măsura se adresează persoanelor cu vârsta sub 40 de ani, va contribui și la reducerea decalajului existent între populația pensionată și populația activă.

3. Trimiteri la alte acte legislative Legislație UE

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;

R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;

Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013;

R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013.

Regulamentului UE nr. 1407/2013 al Comisiei Europene din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, cu modificările și completările ulterioare

Legislație Națională

Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către

persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 8/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și ompletări prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr.76/2004, cu modificările și completările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
  - persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.
- *Art. 2 (1) n -.,tânăr fermier” înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații;*
- toți beneficiarii direcți trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul Gal Valea Șomuzului, iar investiția trebuie să se realizeze pe teritoriul Gal Valea Șomuzului.

5. Tip de sprijin

Sprijin la instalare: sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR – cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;
- aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor;
- respectarea schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul teritoriului GAL Valea Șomuzului
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică □ între 8.000 SO și 29.999 SO (valoare producție standard);
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții: o studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
- cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire sau
- angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului;

- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii și pepinierele. Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării;

Alte angajamente

-Înainte solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20 % din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

-

8. Criterii de selecție

Principiile ce vor sta la baza criteriilor de selecție sunt:

-Principiul comasării exploatațiilor, având în vedere numărul exploatațiilor preluate integral;

-Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;

-Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, apicultură, ovine și caprine) și vegetal (legumicultura, inclusiv producția de material săditor, pomicultură și producția de semințe);

-Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;

- Principiul raselor/ soiurilor autohtone.

-

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil este de 49.871,65 euro

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile astfel:

40.000,00 euro pentru exploatațiile între 8.000 SO și 29.999 SO

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la încheierea Deciziei de Finanțare;

- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de Afaceri, fără a depăși trei ani (cinci ani pentru exploatațiile pomicole), de la încheierea Contractului de Finanțare.

-

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de beneficiari sprijinți/Numărul de exploatații agricole cu investiții/planuri de afaceri pentru tinerii fermieri – minim 4

Indicatori de monitorizare suplimentari Cheltuială publică totală – 49.871,65 euro